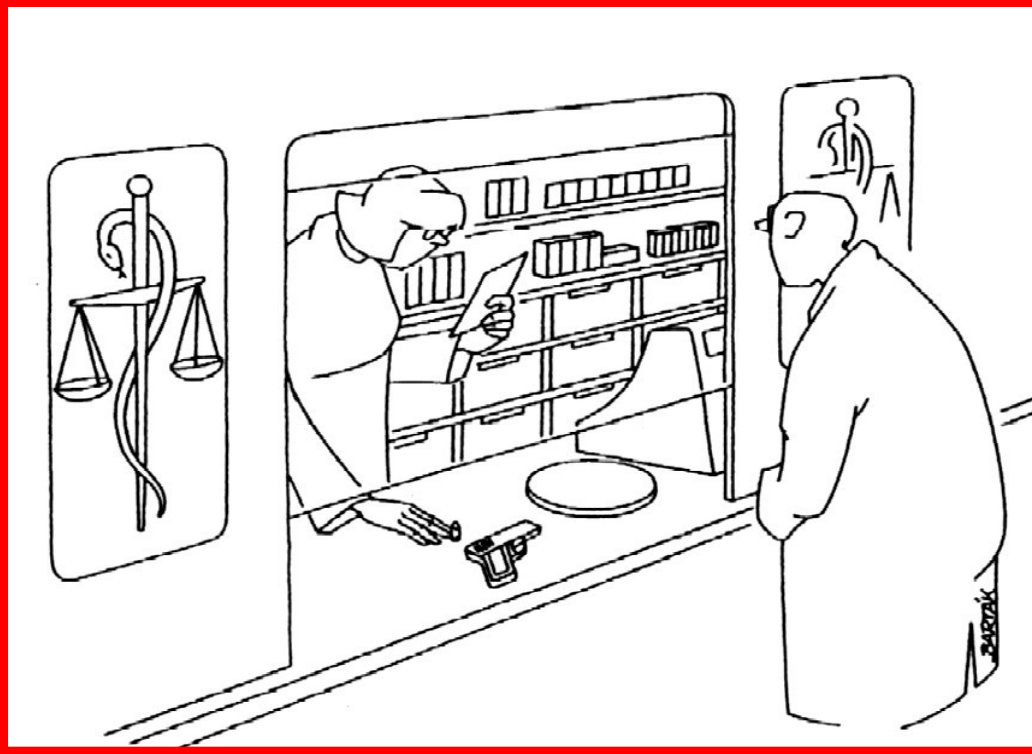

Bolest včera a dnes

Instinktivní chování

Vysávání rány

Tření

Úlevová poloha

Chlazení

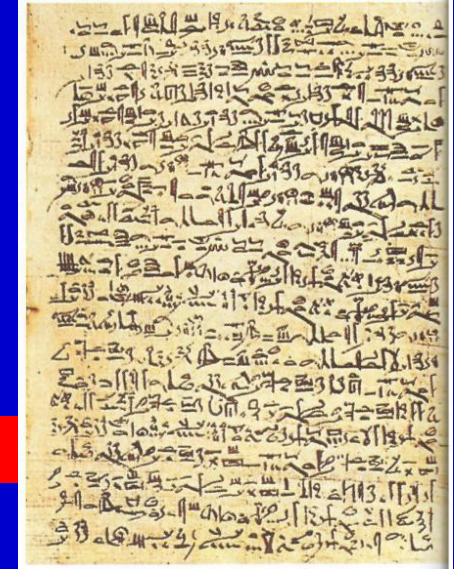
Odstranění parazitů

Empirické jednání

- 40 – 30 tis. let př.n.l. - trepanace lebky
- Neolytické zuby (Dánsko) – pokusy o vrtání
- Starší d. kamenná – imobilizace zlomenin
- Stimulace bodů na těle – rybí kosti
- 25 tis.l př.n.l. - šamanismus

Egypt

- 4tis.př.n.l. Erbesův a Smithův papyrus
- Podávání opiátů

**Bohyně Izis podala trpícímu bohu Ra
šťávu z makovic**

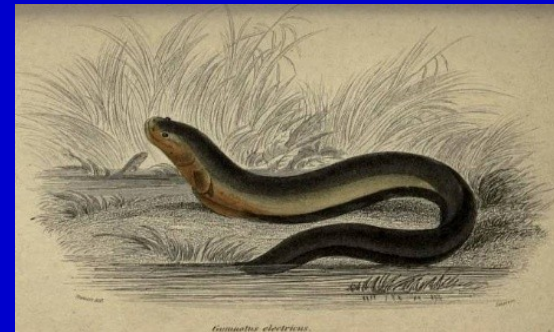
- Fixace zlomenin – obvazy nasycené roztokem mouky a medu
- Specialisté na léčbu bolestí hlavy

- Elektrické výboje mořských i sladkovodních ryb
- 4.st.př.n.l. – práce o účincích těchto ryb
- Hieroglyphica Horapollo

Torpedo marmorata

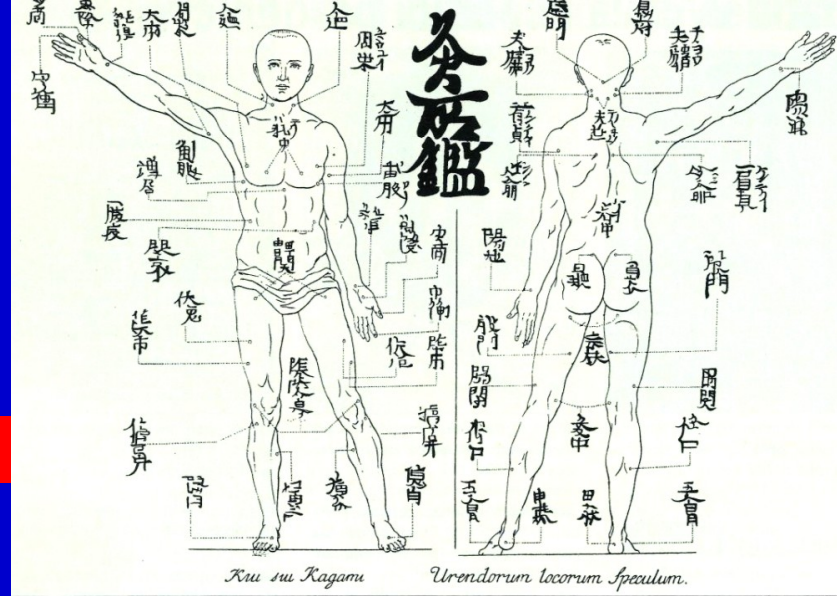
Gymnotus electricus

Mezopotámie

- Vyhánění červa ze zubu
„zaraz jehlu do bolavého zubu, popadni červa za nohu“
- Od 9. st. př.n.l. - konopí jako kadidlo při obřadech
- Hašiš

Čína

- Konopí, opium, žen šen
- Autohemoterapie – krevní podlitiny vytvořené štípáním
- Akupunktura a požehování
 - Čchi – dech života proudící mezi orgány
- Masáže, dechová cvičení, léčba slunkem, hydroterapie

Hippokrates z Kósu (460 – 370 př.n.l.)

- Zakladatel „západní medicíny“

„Divinum est opus sedare dolorem“

Božské je mírnit bolest

Theophrastus – žák Aristotela

Herophilus , Erasistratus

- Teoria a anatomické důkazy
 - Mozek je částí nervového systém
 - Nervy jsou motorické a senzorické
 - Senzorické zprostředkovávají pocitové vnímání

Galén (131 – 201 n.l.)

- Lékař gladiátorů i císaře Marca Aurelia
Na Galénovo doporučení začínal M.A. každé ráno dávkou opia rozpuštěného ve vlažném víně
- Typy bolesti – pulzující, tenzní, pichlavá
- Bolest má smysl
- 4 typy šťáv a jejich nepoměr

Kánon medicíny

Avicenna

- Kánon medicíny
- Temno středověku x arabská kultura
- Abu Ali Al-Hussein Inm Abdallah Ibn Sinna (980 – 1037)
- Výuka lékařství v Evropě až do poloviny 19.st.

Paracelsus (1493 – 1541)

otec moderní farmakologie

- Švýcarský lékař
- **Laudánium** opiová tinktura (opium + alkohol+koření)

3 základní způsoby tišení bolesti:

- 1. chirurgie
- 2. lokální analgésie
- 3. ovlivnění chování pacienta – změna představ, myšlenek, postojů

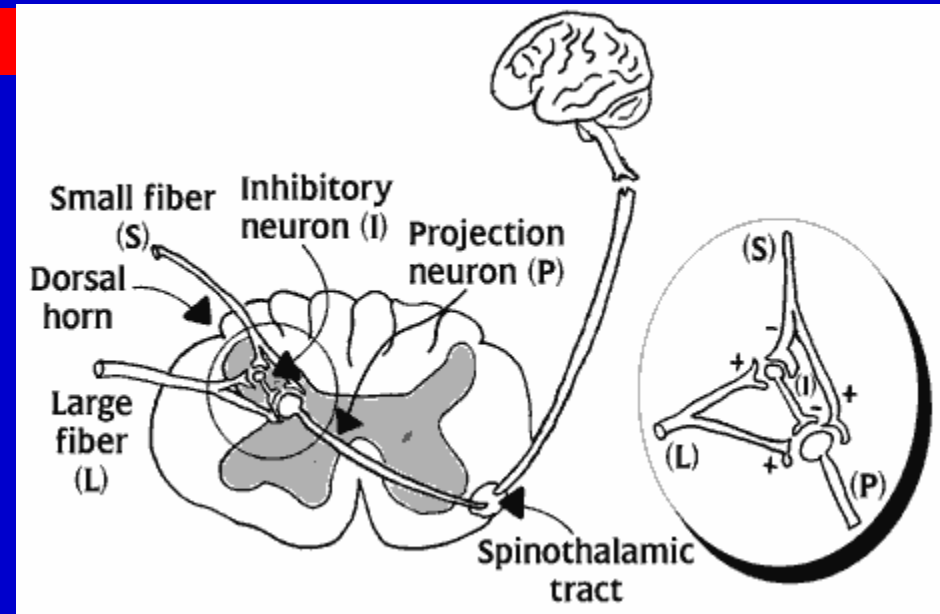
16. X. 1846 W.T.G. Morton

Demonstrace éterové anestezie

Patrick Wall [L] and Ronald Melzack [R].

Gate theory 1965

1973

Dr. John J. Bonica, M.D.,D.SC.,F.F.A.C.S.

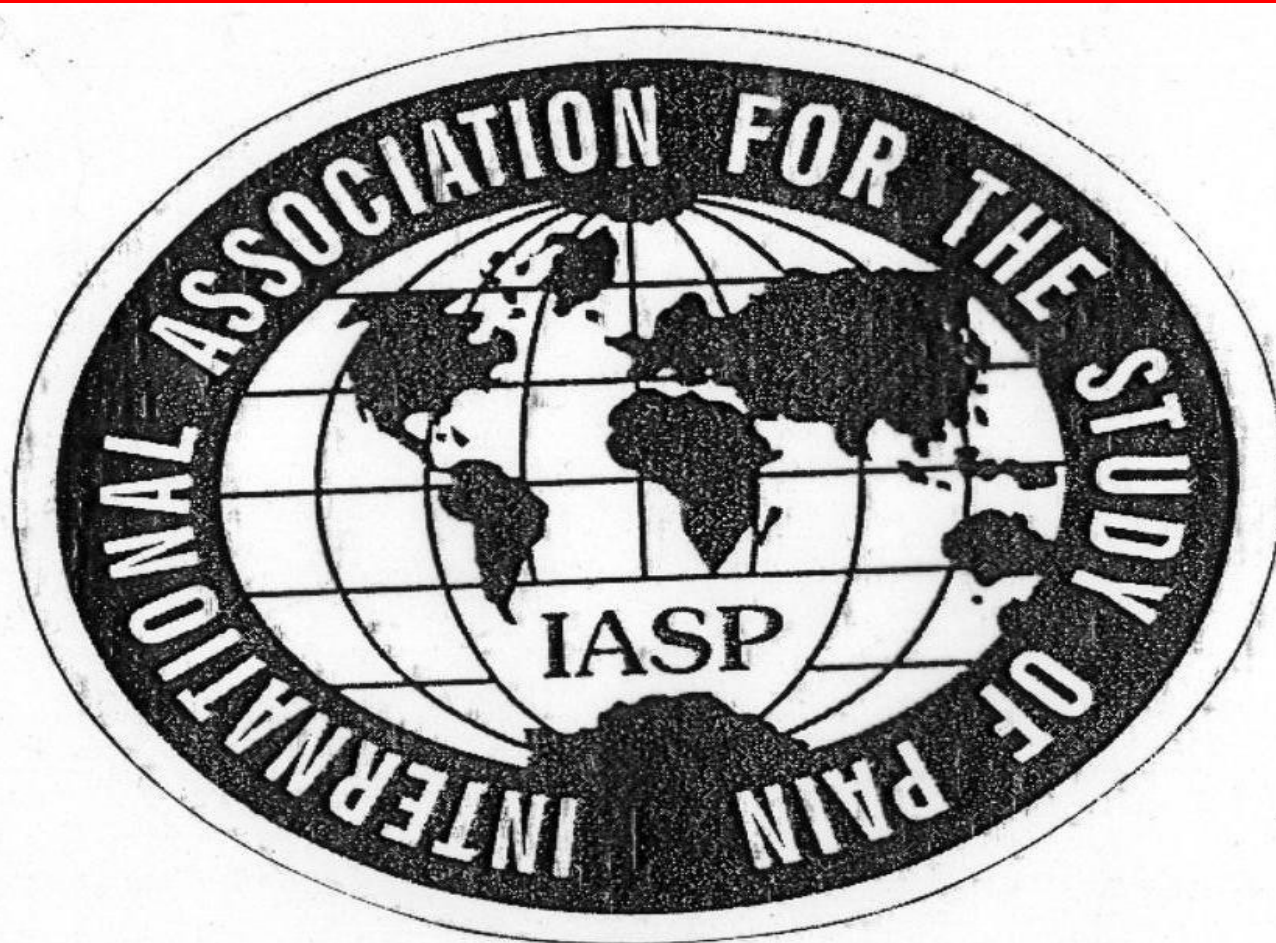

1990 SSLB

1997 subkatedra IPVZ

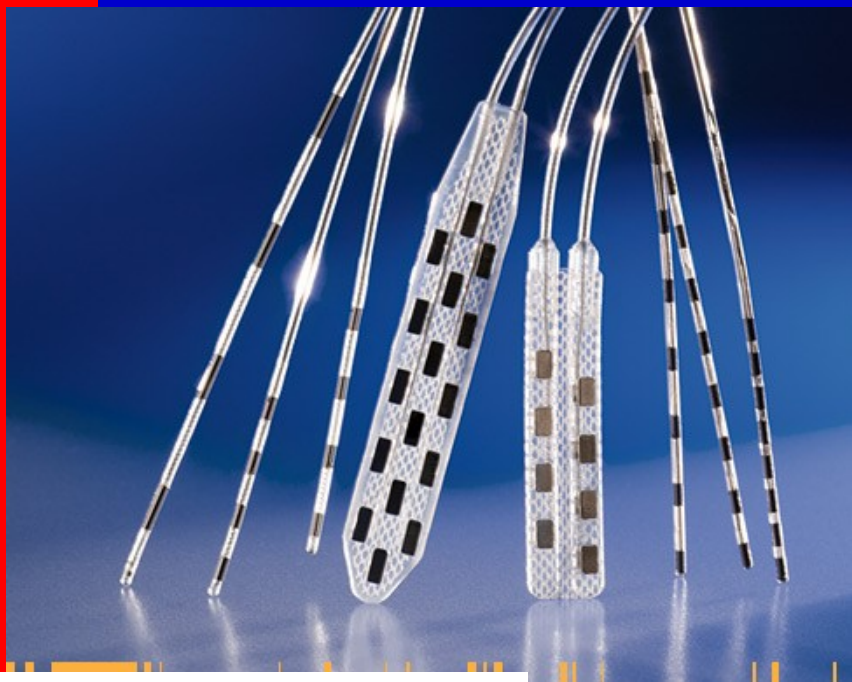
2004 obor (katedra IPVZ)

Léčba bolesti a paliativní medicína

1
9
7
3

Neurostimulace

RestoreULTRA actual size

close X

Actual size
9mm thin

(Actual size if viewed at 1280 x 1024 pixel screen resolution.)

RHB
ortopedie
onkologie
gynekologie

neurologie
psychiatrie
interna
alternativa

ZÁKLAD
anesteziologové
psycholog
SZP
PZP

BOLEST

„ Zdraví je takový stav těla našeho,
v němž ani bolest nás netrápí,
ani nemoc žádné překážky nám
v pracech života nečiní.

Kdež pak tělo naše od takového
způsobu se uchýlí, již tu neduh jest
a nemoc. “

BOLEST

**Nepříjemný senzorický a
emocionální zážitek spojený se
skutečným nebo potencionálním
poškozením tkáně, nebo je
popisován pojmy takového
poškození**

Definice lze obtížně aplikovat

- u malých dětí
- verbálně hendikepovaných dospělých
- mentálně postižených
- pacientů s demencí
- pacientů trpících alexithymií

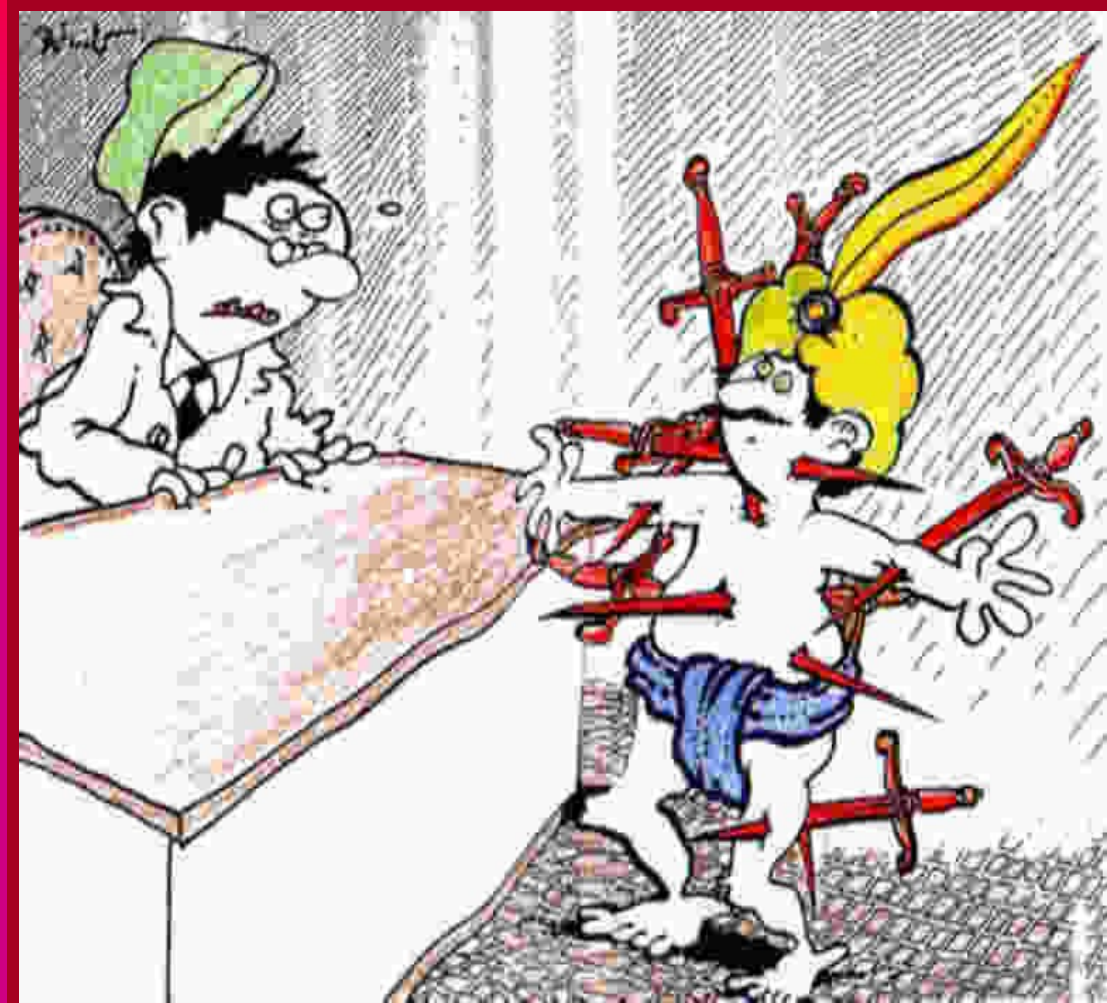
(neschopnost vyznat se ve svém
emočním světě)

**U pacienta trpícího bolestí nebývá
často**

**přímá
souvislost**

**mezi rozsahem
poškození,
prožitkem
a vnější reakcí**

BOLEST =
subjektivní zkušenost

může být ovlivněna

věkem

pohlavím

kulturními zvyklostmi

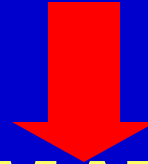
předchozí zkušeností

ZÁSADA

!!! nerozvinovat paměť bolesti

časté opakování informací
= změna programu mozkových buněk

AUTOMATIZMUS

